

Programa de detecció precoç i prevenció de les complicacions de la Diabetis Mellitus

Cribratge d'Infermeria

Pilar Alonso Álvarez

Infermera educadora en diabetis

Centre d'Atenció Especialitzada Dr. Robert

Complicacions de la Diabetis Mellitus:

- Afectació de grans i petits vasos.
- Deteriorament de diferents òrgans.

Font: <http://www.diabetesbienestarysalud.com>

Cribratge d'Infermeria

- Creació de la consulta de cribratge de les complicacions
- Iniciativa del Servei d'Endocrinologia i Nutrició de l'HUGTiP
- Col·laboració de diferents professionals
- Centre Atenció Especialitzada (CAE) Dr Robert

Cribratge d'Infermeria

- Inici del programa al CAE Dr. Robert al març de 2015
- Fins febrer de 2017:
 - 392 primeres visites
 - 85 visites successives.
- Full de recollida de dades
- Actualment tres infermeres formades

Criteris d'inclusió

- DM 1 >5 anys d'evolució
- Altres usuaris amb diferent diagnòstic:
 - ✓ LADA/MODY
 - ✓ DM 2 amb complicacions
 - ✓ DM secundària a pancreatopatia

Controlats al Servei d'Endocrinologia i Nutrició de
l' HUGTiP:

*LADA: Latent autoimmune diabetes of adults

*MODY: Maturity Onset Diabetes of the Young

Criteris d'exclusió al cribratge

- Embarassades
- Tractament d'hemodiàlisi
- Tractament amb l'ICO
- Controlats a la unitat de Peu Diabètic.
- Diabètics que no segueixen els controls al servei d'Endocrinologia i Nutrició

* ICO: institut Català d'oncologia.

Derivació al Cribratge

- Els professionals del servei informen als usuaris de la importància de realitzar aquests controls i els expliquen que és una consulta on els fan diverses proves per **prevenir les conseqüències que pot tenir la diabetis.**
- Després de la 1ª visita i segons els resultats de la valoració final, programarem una visita successiva entre 12-18 mesos.

Procediment de la visita

- Revisió dels resultats analítics i proves diagnòstiques prèvies a la consulta.
- Recollida dades generals.
- Exploracions complementàries.

Recollida de dades

NHC		Cribatge Diabetes 1 i 2		Data				
Diagnòstic		Any debut		Data naixement				
		Indicadors		Valors		Referències		
Dades generals	Pes							
	Talla							
	Perímetre cintura							
	IMC							
	Tabaquisme	No fumador				No fum: 0		
	Exfumador > 1 any					Ex >1a: 1		
	Fumador					Fum: 2		
Polsos		Tibial dret				positiu +		
		Tibial esquerre				negatiu -		
		Peu dret				dubtós		
		Peu esquerre						
ITB	Index turmell-braç dret	TAS ES dreta		ITB DRET		Norm 0,91-1,30		
		TAS EI dreta				Liu 0,70-0,90		
	Index turmell-braç esquerre	TAS ES esquerre		ITB ESQ.		Mod 0,40-0,69		
		TAS EI esquerre				Greu <0,40		
Sensibilitat peus	Vibratòria	peu dret				Normal 4-8		
		peu esquerre				Patològica 0-4		
	Monofilament		Metru ungulal 1r dit		D	E	0: no sensible	
		Última falange 1r dit					1: sensible	
		cap 1r MTT						
		cap 3r MTT						
		cap 5è MTT						
Síntomes	Test d' Edinburg	Dolor en repòs						
		Claudicació intermitent						
		Fredor, formigueig, disestèsies						
		Sensació escalfor, rampes, al·gies						
		Sentiu dolor o molèsties a les cames quan camineu?						
		Dolor comença asseguts o drets sense moure-us?						
		Dolor apareix al caminar de pressa o pujar pendents?						
	Dolor desapareix en menys de 10 minuts si us atureu?							
	Noteu dolor als bessons, les cuïtes o les natges?							
Pell	Peus	Pell fina o brillant						
		Sequetat cutània/divelles						
		Lesions tròfiques						
	Zona d'injecció	Lipohipertrofia						
Analítiques		HbA1c(Hb glicada)						
		Colesterol HDL						
		Colesterol LDL						
		Colesterol total						
		Triglicèrids						
		Microalbuminúria						
		Índex albúmina/creatinina orina						
		DCA2000						
Altres proves	Retinografia	DATA						
	ECG	DATA						

Recollida de dades generals

 Germans Trias i Pujol Hospital <small>Institut Català de la Salut</small>		Cribatge Diabetes 1 i 2		Data		
NHC		Diagnòstic	Any debut	Data naixement		
		Indicadors		Valors	Referències	
Dades generals	Pes					
	Talla					
	Perímetre cintura					
	IMC					
	Tabaquisme	No fumador				No fum: 0
		Exfumador > 1 any				Ex >1a: 1
Fumador					Fum: 2	

Confirmació amb l'usuari

- **Dades generals:** diagnòstic, any debut i data naixement. Pes, alçada, perímetre cintura, IMC i tabaquisme.

*IMC: índex de massa corporal

Recollida de dades: exploració física

		Indicadors		Valors		Referències
	Polsos		Tibial dret			positiu + negatiu - dubtós
			Tibial esquerre			
			Pedi dret			
			Pedi esquerre			
	ITB	Index turmell-braç dret	TAS ES dreta		ITB DRET	Norm 0,91-1,30
			TAS EI dreta			Lleu 0,70-0,90
		Index turmell-braç esquerre	TAS ES esquerra		ITB ESQ	Mod 0,40-0,69
			TAS EI esquerra			Greu <0,40

Valoració arterial perifèrica:

- ✓ **Polsos:** tibials i pedis drets i esquerres.
- ✓ **ITB:** índex turmell-braç dret i esquerre.

*ITB: índex turmell-braç

Recollida de dades: exploració física

		Indicadors		Valors		Referències
Sensibilitat peus	Vibratòria	peu dret				Normal 4-8 Patològica 0-4
		peu esquerre				Normal 4-8 Patològica 0-4
	Monofilament		Matriu unguial 1r dit			0: no sensible 1: sensible
			Última falange 1r dit			
cap 1r MTT						
cap 3r MTT						
				D	E	

Valoració neurològica perifèrica:

- **Sensibilitat peus:**
 - **Sensibilitat vibratòria:** diapasó calibrat.
 - **Sensibilitat superficial:** monofilament

*MTT: metatars

Recollida de dades:

		Indicadors	Valors	Referències
Síntomes		Dolor en repòs		
		Claudicació intermitent		
		Fredor, formigueig, disestèsies		
		Sensació escalfor, rampes, àlgies		
	Test d' Edimburg	Sentiu dolor o molèties a les cames quan camineu?		
		Dolor comença asseguts o drets sense moure-us?		
		Dolor apareix al caminar de pressa o pujar pendent?		
		Dolor desapareix en menys de 10 minuts si us atureu?		
		Noteu dolor als bessons, les cuixes o les natges?		

- **Síntomes vasculars i neurològics:** dolor en repòs, claudicació intermitent, fredor, formigueig, sensació escalfor, rampes i Test d'Edimburg.

Recollida de dades: exploració física

		Indicadors	Valors	Referències
Pell	Peus	Pell fina o brillant		
		Sequetat cutània/clivelles		
		Lesions tròfiques		
	Zona d'injecció	Lipohipertrofia		

- **Valoració pell:**
 - ✓ **Pell dels peus:** pell fina o brillant, sequedat, clivelles, lesions.
 - ✓ **Zona d'injecció:** lipohiperdistrofia.

Recollida de dades:

	Indicadors	Valors	Referències
Analítiques	HbA1c(Hb glicada)		
	Colesterol HDL		
	Colesterol LDL		
	Colesterol total		
	Triglicèrids		
	Microalbuminúria		
	Índex albúmina/creatinina orina		
	DCA2000		

DCA 2000

- **Controls analítics:** hemoglobina glicada, colesterol HDL, colesterol LDL, colesterol total, triglicèrids, microalbuminúria, índex albúmina/creatinina orina, DCA 2000 (si analítica > 1 any)

*DCA 2000: Mesurador d'Hemoglobina Glicosilada.

Recollida de dades

		Indicadors	Valors	Referències
Altres proves	Retinografia	DATA		
	ECG	DATA		

- **Altres proves:**
 - ✓ **Retinografia:** es demanarà que es faci un estudi de **fons d'ull** al seu metge de família.
 - **DM 1:** si l'examen es normal es realitzarà cada 2 anys.
 - **DM 2:** es realitzarà cada 2 anys.
 - ✓ **ECG:** en la primera visita es realitzarà un ECG per tenir una referència inicial.

*ECG: electrocardiograma

Excepcions en els procediments

Davant diagnòstic de:

- Arteriopatia perifèrica → No ITB
- Neuropatia d'alt risc + ITB normal → No proves de sensibilitat
- Retinopatia establerta → Si seguiment oftalmològic...
↓
No fons d'ull

*ITB: índex turmell-braç

Recollida de dades: no paper

En procés registre informàtic

Cribatge Diabetes 1 i 2		Data			
NHC	Diagnòstic	Any debut	Data naixement		
		Indicadors	Valors	Referències	
Dades generals	Pes				
	Talla				
	Perímetre cintura				
	IMC				
	Tabaquisme	No fumador Exfumador > 1 any Fumador			No fum: 0 Ex >1a: 1 Fum: 2
Polsos		Tibial dret Tibial esquerre Pedi dret Pedi esquerre			
				positiu + negatiu - dubtós	
	ITB	Index turmell-braç dret	TAS ES dreta TAS EI dreta	ITB DRET	Norm 0,91-1,30 Uau 0,70-0,90
		Index turmell-braç esquerre	TAS ES esquerra TAS EI esquerra	ITB ESQ.	Mod 0,40-0,69 Greu <0,40
		Vibratòria	peu dret		
peu esquerre					Normal 4-8 Patològica 0-4
Sensibilitat peus	Monofilament 	Metriu unglalet 1r dit	D	E	
		Última falange 1r dit			
		cap 1r MIT			
		cap 3r MIT			
		cap 5è MIT			
				0: no sensible 1: sensible	
Síntomes	Test d' Edinburg	Dolor en repòs			
		Claudicació intermitent			
		Fredor, formigueig, disestèsies			
		Sensació escalfor, rampes, al·lègies			
		Sentiu dolor o molèsties a les cames quan camineu? Dolor comença asseguts o drets sense moure-us? Dolor apareix al caminar de pressa o pujar pendents? Dolor desapareix en menys de 10 minuts si us atureu? Noteu dolor als bessons, les cuïnes o les natges?			
Pell	Peus	Pell fina o brillant			
		Sequetat cutània/divelles Lesions tròfiques			
	Zona d'injecció	Lipohipertrofia			
Analítiques		HbA1c(Hb glicada)			
		Colesterol HDL			
		Colesterol LDL			
		Colesterol total			
		Triglicèrids			
		Microalbuminúria			
		Index albúmina/creatinina orina DCA2000			
Altres proves	Retinografia	DATA			
	ECG	DATA			

Activitat a la consulta

Activitat a la consulta

Tècniques.

Gràcies

mpalonso.mn.ics@gencat.cat